

CENTRIZMO IDEOLOGIJS METMENYS

Romualdas Ozolas

Anotacija. Globalizacijos sąlygomis partijoms kyla tos pačios problemos kaip ir tautoms: ką galima perduoti ir integruojančioms struktūroms, ką lokalizuoti kaip tautai gyvybiškai reikšmingas nacionalines problemas. Pagal problemų sprendimo vietos akcentavimų partijos pamažu ryškėja kaip integralinės (įvairios „internacionalų“ partijos) ir nacionalines partijos. Centristinės partijos šiuo metu pagal savo prigimtį yra nacionalinius interesus ginančios, taigi geopolitiškai pasaulio demokratizacijos procesus vykdančios partijos. Nacionalinės partijos ideologinių nuostatų atskaitos taškas yra nacionalinė valstybė, kurios pakankamu galiu atveju Lietuvos centristai tikisi spręsti tiek lietuvių tautos, tiek pasaulio likimo klausinius. Nacionaliniu lygiu NCP tikslas yra lietuvių tautos išmirimo sustabdymas, lietuvių kalbos ir kultūros išplėtojimas, Lietuvos kaip tautos namų stiprinimas, pasaulio politikos lygiu — Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos papildymas atsakomybes nuostatomis ir Visuotinės tautų teisių deklaracijos priėmimas Jungtinių Tautų organizacijoje.

Pagrindiniai žodžiai: Centrizmas, nacionalinė valstybė, globalizacija, nacionaliniai interesai, demokratija, tauta.

Visos **ideologijos** yra visuomenės galių telkimo, ugdymo ir tikslingo panaudojimo teoriniai projektai.

Centrizmas — stabilios visuomenės kūrimo ir palaikymo ideologinė doktrina.

Centro partija tai tautinės santarvės ir nacionalinių interesų partija ir apibrėžia save kaip aiški Lietuvos interesų atstovė, savo pozicija paaiškindama dar ir tuo, kad ji yra pasipriešinimo Europos Sąjungos globalizacijai priemonė.

Geopolitinis fonas

Nacionalinių valstybių kūrimosi ir įsitvirtinimo laikotarpiu susiklosčiusi dešinės ir kairės samprata nacionalinę valstybę laikė savaime suprantamu politiniu kontekstu, tikslu, kuriam siekti siūlė konservatyvias arba liberalias, vėliau — ir socialistines idėjas.

Nacionalinių valstybių besąlygiškumo nuostatai menkstant ir patiriant įvairių transformacijų (tragiškiausios jų buvo XX amžiaus fašizmo ir bolševizmo pasaulinės patirtys), kairė ir dešinė identifikavosi kaip socializmo ir liberalizmo priešprieša, kai „kova už mases“ taip deformavo valstybės sąrangos supratimą, jog tikslai konservatizmas su savo šeimos, kultūros gerbimo, asmens apsaugos nuostatomis priminė vaizdinį apie tradicinę valstybės visuomenės sanklodą. Europos Siaurės kraštuose, tradiciškiausiuose iš visų Vakarų Europos regionu, šios tendencijos kaupėsi agrarinėse centristinėse partijose, kurios savo esmę suprato kaip nacijai reikšmingiausių visuomenės interesų politinį atstovavimą.

Centrizmas Lietuvoje

Tik XX amžiaus pradžioje atkūrusi valstybę ir pradėjusi modernųjį politinį gyvenimą, Lietuva net ir tomis sąlygomis neturėjo galimybių juo pasinaudoti, nuosekliai formuodama ir struktūriškai išreiškdamą savo visuomenės interesus visaverte politine sistema.

Pirmosios Respublikos demokratinės plėtos laikotarpiu daugelis Lietuvos partijų tebejautė per carinę okupaciją susiformavusią doktrinų įtaką, o nacionalinius interesus ginti užsibrėžusiai tautininkų partijai į valdžią atėjus valstybės perversmo būdu ir praktiškai eliminavus kitų partijų poveikį valstybės gyvenimui, apie normalią partinę sistemą kalbėti nebeliko galimybės.

Antrosios Respublikos metas partijų kūrimuisi buvo palankus. Viena vertus, komunistų partijos vienvaldystė bolševikų okupacijos metais buvo diskredituota, kita vertus, vienpartinė diktatūra buvo suformavusi politinio pasipriešinimo psichologiją, labai palankią partinio pliuralizmo sprogimui.

Centristinė partija, kurios iki tol nebuvo Lietuvos politiniame gyvenime, atsirado kaip nacionalinės santarvės tarp patriotinio ir komunistinio sparno viešajame gyvenime paieškos ir teigimo partija.

Lietuvos centro partijos, kuri įvairiais laikotarpiais turėjo skirtingus pavadinimus (Lietuvos centro judėjimas, Lietuvos centro sąjunga, Nacionalinė centro partija), atsiradimas ir pirmieji žingsniai išsamiai aprašyti istorinėje šios knygos dalyje. Tenka pridurti tik tai, kad **nuo pat atsiradimo centristinė Lietuvos partija buvo nacionalinių interesų partija**, valstybininkų ir valstybės gyvenimo organizatorių partija, nesvarbu, kokias ideologines nuostatas kada akcentavo ar kokias politines aktualijas laikė svarbiausiais veikios barais.

Tai leido gana greitai, aiškiai ir tvirtai apibrėžti partijos pozicijas Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą ir patekus į naujas savo suvereniteto įgyvendinimo sąlygas.

Centrizmas Europos Sąjungoje

Stojimo Europos Sąjungą sąlyga buvo esmingas savo suverenių galių apribojimas ir atsisakymas sąjunginės jurisdikcijos labui. Tai lietiė svarbiausius tautos gyvenimo ir valstybės veikimo barus: užsienio politiką, gynybą, regioną ir vietos politiką, teisėtvarką ir teisėsapugą, ūkį, prekybą, žmogaus teises ir migraciją. Nacionalinei nuožiūrai (ne tiek realiai, kiek nominaliai) liko socialinė rūpyba ir sveikatos apsauga, švietimas ir kultūra. Nacionalinio gyvenimo specifikos garantijų klausimai tolydžio tapo tautos fizinės ateities problema.

Iškilo nacionalinio gyvenimo savarankiškumo, tautos identiteto išsaugojimo ir nacionalinių interesų realizavimo

problemos. Šiuo požiūriu Lietuvos politinės partijos netruko susiorientuoti kaip *integracines* ir *nacionalinių interesų gynimo* partijos.

Integracinės partijos pareiškė Lietuvos reikalus spęšiančios stiprindamos Europos Sąjungą („gerai Europai — gerai mums“), nacionalinių interesų partijos — atskaitos tašku paskelbdamos nacionalinę specifiką ir „Europos reikalais“ laikydamos realias nacionalines problemas. Centristinė Lietuvos partija apibrėžė save kaip aiškią Lietuvos interesų atstovę, savo poziciją paaiškindama dar ir tuo, kad ji yra kovos už demokratinę Europos Sąjungą būdas, pasipriešinimo Europos Sąjungos federalizacijai priemonė.

Ši situacija permodeliuoja Lietuvos ir visų Europos nacionalinių valstybių politines sistemas, suskirstydama jas į nacionalines ir internacionalines, jau jų rėmuose susiformuojant „dviejų lygių“ (arba dvejopo pobūdžio) kairei, dešinei ir centro partijoms. Šiandien Lietuvoje aiškiai integracinės yra socialdemokratų ir socialliberalų (kairė), liberalų ir konservatorių (dešinė) ir krikščionių demokratų (centras) partijos. Antiintegracinės yra Lietuvos socialdemokratų sąjunga (kairė), Lietuvių tautininkų sąjunga (dešinė) ir Nacionalinė centro partija (centras). Centristinių motyvų esama Darbo partijos, Liberalų demokratų partijos, Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos programose ir veikioje.

Koks bus partijų išsidėstymas, veikimas bei įtaka ir nacionaliniame ir internacionaliniame kontekstuose, šiandien pasakyti neįmanoma, nes vyksta akivaizdus politinės sistemos persitvarkymo procesas, kartais vadinamas partinės sistemos krize, kartais — netgi nacionaline krize. Negalima atmesti abiejų apibūdinimų, nes įsitraukimo į Europos Sąjungą tikslai, būdai ir priemonės dažnai nesutampa su deklaruojamais, todėl problemų patiria tiek tauta ir jos valstybė, tiek visuomenės politinė sąmonė ir jos partinė politinė sistema. Šiandieninę Lietuvos būklę galima būtų apibūdinti kaip pereinamąją. Partijų gyvenime padėties neapibrėžtumas reiškiasi tradicinėmis laikomų (Parlamente atstovų Nepriklausomybės metais turėjusių) partijų prestižo smukimu, karštligišku visų įmanomų koalicijų sudarinėjimu (socialdemokratų ir socialliberalų koalicija kairėje, liberalų ir konservatorių koalicija dešinėje), naujų (vadinamų populistinėmis) partijų kilimu (tipiškas pavyzdys — per pusmetį į reitingų viršūnes iššokusi Darbo partija) ir klasikiniams ideologiniams nuostatomis ištikimų partijų pasirodymu (atsikūrę socialdemokratai, atsikūrę centristai, persitvarkę tautininkai). Pastarosios savo uždaviniu laiko trinarės nacionalinius interesus ginančios politinės sistemos atkūrimą, tautos ir nacionalinės valstybės saugą ir stiprinimą. Integracinės partijos kur kas labiau bus veikiamos Europarlamente veikiančių partinių „internacionalų“, kurie niekinamai žiūri į jiems paklusti nenorinčias partijas. Šis konfliktas bus vienas ryškiausių „Jaunosios Europos“ politinio gyvenimo leitmotyvų ir vienas didžiausių Europos Sąjungos politinės sąmonės kitimo stimulų.

Pagrindinė ideologinė problema

Ne tik Europos Sąjungoje, bet ir visame pasaulyje, įėjusiam į vadinamąją globalizacijos erą, pagrindinis ideologijos ir politikos klausimas yra *nacionalinės valstybės problema*.

Situacijoje, kai transnacionalinės gamybos korporacijos, kurių tikslas yra grynasis pelnas, pažemino ir realiai (dažnai — nusikalstamais būdais) paneigė valstybės statusą, nacionalinė valstybė kaip idėja ir politinė realybė nebeteko turėtų galių. Netgi pačių didžiausių valstybių, šiuolaikinių imperijų (JAV, Rusija, Kinija, Indija) politinės vadovybės pasijunta bejėgės prieš globalizacinio kapitalo veikimą — ką jau kalbėti apie mažas nacionalines valstybes, kurių metiniai biudžetai gali būti dešimteriopai mažesni už vidutinio koncerno metinį pelną. (Rusijos vadovybės kova su naftos gigante „Jukos“ yra tipiškas politinės vadovybės desperatiškas bandymas eliminuoti galimą koncerno politinį poveikį valstybės raidai jos vadovybės norima linkme.) „Mažeikių naftos“ pardavimas amerikiečių bendrovei „Williams Internacional“ yra tipiškas mažos valstybės politinis apsisprendimas veikti valstybės raidą transnacionaliniu kapitalu. Tokią pavyzdžių šiandienos pasaulyje begalė. Suprantama, kad esama padėtis buvo pabandyta teorizuoti postuluojant nacionalinės valstybės eros pabaigą.

Pastaruoju metu ši tendencija buvo dominuojanti ir daug prisidėjo prie Europos Sąjungos kūrimo ir transformacijų, ypač — Europos Konstitucijos projekto dvasios ir nuostatų, visiškai eliminuojančių bet kokią nacionalinės valstybės teorinį, juridinį ir politinį vertinimą. Dar atviriau globalistinė antinacionalinė dvasia išdėstyta Vakarų Europos ir JAV iniciatyva parengtoje ir 2000m. priimtoje Jungtinių Tautų **Tūkstantmečio deklaracijoje**, kurioje pagrindinis veikiantysis subjektas yra asmuo, o ne bendrija. Tokia nuostata implikuoja „pasaulinės valstybės“ kūrimą su fundamentalia tautų ir civilizacijų prigimtinė ir humanitarinė maišatimi. Šis kelias veda ir neišvengiamai atves diktatūras, kurių užuomazgą jau galima įžvelgti tiek Europos Konstitucijos unitarizme, tiek ir JAV „karo su teroristais“ teorijoje ir praktikoje.

Bandymai atsakyti į klausimą, *kas gi po nacionalinės valstybės*, kol kas niekur neatvedė. Ir neatves.

Nes be nacionalinės valstybės nebus jokios valstybės. Netgi pasaulinės. Nekalbant apie demokratinę valstybę.

Žmogus yra visuomeninis padaras. Kad žmogaus visuomenė nėra viso pasaulio žmonės, jau įsakmiai parodė arabai ir, matyt, nekeis savo pozicijos, net jeigu krikščioniškoji civilizacija susivienytų į kokią nors prieš islamą kariaujančią Šiaurės pusrutulio sąjungą. Netgi to paties civilizacinio tipo regionai negali būti ir nėra tapatūs: tat aiškiai rodo tiek ilgaamžė rusifikacijos politika, tiek JAV „tautų katilas“ (kuris jau artėja prie ispaniškai angliškos dvikalbystės ir juodaodžių daugumos), nekalbant apie Europos Sąjungą, kurios visa praeitis — jos europietiškoji šlovė — sukurta labai aiškiai savo tautiškumą suvokiančio etnosu.

Sutikdami su prielaida, kad pasaulinė valstybė tėra vienokio ar kitokio totalitarizmo politinė mistifikacija (tat patvirtina ir *Tūkstantmečio deklaracija*), negalėsime nesutikti ir su tuo, jog *nacionalinė valstybė yra reali alternatyva globalizacijai*.

Ar būtina tokios alternatyvos ieškoti?

Globalizacijos ribos

Teigiama, kad globalizmas turi ir teigiamų ir neigiamų ypatybių. Su tuo negalima nesutikti: gyvenimas visada turi ir teigiamų, ir neigiamų ypatybių, nesvarbu, ar jis globalus, ar lokalus.

Kalbant apie ideologija, alternatyvą teikiančias idėjas artikuliuoti būtina.

Pirma, ką turime suvokti kalbėdami apie globalizmą politine prasme: globalizmas — tai totalitarizmas. Alternatyva globalizacijai — demokratizacija. Demokratizacija pasaulio mastu — tai pasaulinės *tautų sandraugos* kūrimas, kurio užuomazga yra Jungtinės Tautos.

Jungtinės Tautos šiandien yra sąmoningai kompromituojamos, tačiau jos turi daugiau galių ir daro didesnę poveikį, nei darė Šaltojo karo metais. Jų reorganizavimas pritaikant naujai pasaulio geopolitinei situacijai yra toks pat pasaulio tautų ir valstybių uždavinys, kaip ir kitų pasaulinių organizacijų (NATO, PPO, TVF) pertvarkymas. Jei kitos kis lėčiau, tai JTO keistis gali labai sparčiai ir sėkmingai, ir to kitimo prielaida yra **Visuotinės tautų teisių deklaracijos** sukūrimas ir **Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos** papildymas žmogaus atsakomybes kitam žmogui ir visai gyvasčiai nuostatomis.

Antra, ko nedera užmiršti kalbant apie globalizmą ūkiniu ekonominiu aspektu: pelnas nėra ir negali būti absoliuti vertybe. Pripažįstant pelną aukščiausia instancija, sunaikinama visa kita — ir pelnui neparankus materialusis pasaulis, ir svarbiausia — dvasinis, idealusis. Naudos ir tiesos konfliktas šiandien akivaizdus, kol kas beveik visuotinai ir visapusiškai laimint naudai. Tačiau riba jau prieita ir peržengta: prasidėjęs civilizacijų karas yra iš esmės karas dėl vertybių. Jis baigsis tuo greičiau, kuo intensyviau bus ieškoma išeities ir kuo greičiau bus rastas kompromisas, pripažįstantis tam tikrą moderniojo pasaulio tabu sistemą, kurios leitmotyvas bus idėjos ir daikto tapatumas, politikos ir ekonomikos subordinuotumas, ne ekonomikos, o politikos, ne materialinio, o dvasinio prado prioriteto akcentavimas ir dominavimas. XX amžiuje dėl to kovojo ideologijos, XXI amžiuje dėl to jau susirėmė civilizacijos. Jeigu konfliktas nepereis į taikų dialogą, ne tik atskirų civilizacijų (netgi Vakarų civilizacijos) baigtis, bet ir pasaulio baigtis taps politine kasdienybe. Taikos kultūra yra to kompromiso būdas, o taika yra humanitarinės dvasios produktas, savo vertybes kaip alternatyvas postuluojuojantis taip: **ne naudos tiesa, o tiesos nauda**.

Trečia, kas išplaukia iš pirmųjų dviejų alternatyvų yra žmonių likimo ne tik tautos, ne tik civilizacijų, bet ir gyvasties apskritai klausimas: jeigu, neatsižvelgdami į žmogaus socialinę (kultūrinę) prigimtį ir egzistavimo būdą, globalizacijos teoretikai ir praktikai marins tautas, jeigu mirti nenorinčios tautos bus priverstos beatodairiškai, iki pasaulinių karų naudotis visu civilizacijos potencialu, tai neišvengiamai ves (veda) į visapusišką gyvybinių resursų išnaudojimą, gresiantį jau dabar aiškiai suvoktomis ir stabdyti bandomomis ekologinėmis, demografinėmis, ekonominėmis, kultūrinėmis ir kitokiomis problemomis, galinčiomis tapti katastrofomis su pragaištingomis visai gyvasčiai pasekmėmis.

Kuo pasaulis šiandien yra neabejotinai globalus? Visų pirma ne kaip atvira ir pelnui palankiausias sąlygas sukurti privalanti aplinka, o kaip trapi Žemės gyvybės vieta, tokia nedidelė ir tokia jautri, kad jai gyvuoti ir atsinaujinti turi būti pajungtos visos visų tautų ir civilizacijų žmonių pastangos. **Ne žmogus gyvastį, o gyvastis žmogų kuria ir ugdo, ir ekologinės etikos, tausojančio gyvenimo būdo ir dorą gyvenimo kultūros**, o ne grynojo pelno (finansų viešpatavimo) ir jį aptarnaujančių struktūrų kūrimas yra globalus globalėjančios Žemės uždavinys.

Globalizacijos imperatyvai partijoms

Visiškai aišku, kad tiek pasaulio, tiek bet kurios visuomenės idėjinės ir politinės orientacijos diferencijuojasi ir ateityje dar labiau išryškės pagal globalizmo ar lokalizmo kriterijus. Toms visuomenės orientacijoms atstovaujančios ir jas aptarnaujančios politinės struktūros bus gana antagonistiškos, nes globalistinė politinė kryptis ir toliau sieks stambiojo kapitalo besąlygiško viešpatavimo, o lokalistinė bus už nacionalinių ūkių egzistavimą ir funkcionavimą naujomis geopolitinėmis aplinkybėmis. Globalizacinės politinės struktūros (partijos) veiks kaip internacionaliniai dariniai („internacionalai“, kurių pavyzdys yra, tarkim, šiandieninis liberalų internacionalas), lokalistinės — kaip nacionaliniams interesams *atstovavimo*, arba *kovos* už nacionalinius reikalus, partijos. Antiglobalistinių partijų veikimas bus taip pat gana aiškiai internacionalinis — jo užuomazgos jau gana ryškios.

Globalistų — lokalistų — antiglobalistų vertikalėje jau ir šiandien egzistuoja kairės — centro — dešinės dar kiek tradiciškai tebeveikiančios politinės ir visuomeninės organizacijos, šiuo metu ieškančios naujų, pakitusią situaciją atitinkančių tapatumų. Reikia pabrėžti, kad ideologine kova ne vienu atveju vykdoma labai nešvariai netgi teoriniu lygiu. Pvz., kovojant prieš globalistams absoliučiai nepriimtina trinarę politinę sistemą (paprastai vidurio, arba centristinės, partijos yra nacionalinių, aspiracijų partijos), į politinę apyvertą atkakliai tempiamos *centro dešinės ir centro kairės* sąvokos, tokiu būdu bandant demontuoti *centrą*. Arba: nacionalinės dešinėsios partijos, tokios kaip konservatoriai, liberalai, krikščionys demokratai, Europos Parlamente jungiasi į *liaudies partijų* frakciją. Taigi politinė kova tiek nacionalinėse erdvėse, globalizuotuose subregionuose (Europos Sąjungoje), tiek pasaulyje bus komplikuota ir nevienareikšmiška. Ją dar stipriau veiks ir civilizacijų konfliktas, lydymas ir naujų idėjų ir naujų migracinių iššūkių ir poveikių.

Ne šio darbo reikalas yra kitų partijų ideologinių apibrėžčių analizė. Bendrasis fonas čia pateikiamas tik centristinės orientacijos partijos ideologinių nuostatų fundamentalumui išryškinti. Tai tuo svarbiau, kad Nacionalinė centro partija, viena pirmųjų reagavusi į pasaulio globalizacijos iššūkius ne prisitaikymu, o pasipriešinimu tais atvejais, kai globalizaciniai procesai aiškiai nepriimtini nacionalinei plėtrai, savo naujasias ideologines nuostatas formuluoja atsižvelgdama į giliausias sąsajas su viso pasaulio plėtros tendencijomis. Nacionalinės centro partijos ideologija, kuriama ne specialiam lietuviškam atvejui, o kaip galima kiekvienos tautos nacionaliniams interesams atstovavimo idėjų ir nuostatų sistema, šia prasme neabejotinai universali.

Centro partijos ideologiniai postulatai

Centro partija remiasi alternatyviu globalizmui lokalizmu ir yra įsitikinusi, kad šiuolaikinis pasaulis ir ateityje negalės egzistuoti be (tegu ir naujų apibrėžčių įgyjančios) nacionalinės valstybės. *Nacionalinės valstybės* saugojimas ir stiprinimas yra svarbiausias politinis Nacionalinės centro partijos *uždavinys*, kuriuo siekiama ir pagrindinio *tikslo* — *lietuvių tautos* išsaugojimo, sustiprinimo ir tokio pasaulyje įtvirtinimo, kuris garantuotų jai saugų ir patikimą gyvenimą savo istorinėje tėvynėje ir valstybėje. Tik tokiu atveju — lietuvių tautos *buvimo* pasaulyje atveju — galima kalbėti apie laisvę

pasaulyje — laisvę visiems, o ne kai kuriems. Tik tokiu atveju galima kalbėti apie pasaulio laisvės garantijas — pasaulinę demokratiją, o ne diktatūrą. Tik tokiu atveju galima užsiimti pasaulio tobulinimu, o ne žudymu iš didelės meilės jam.

Centro partija yra įsitikinusi, kad tautos gyvenimo garantijas politiškai geriausiai realizuoja demokratinė santvarka, todėl demokratijos stiprinimas ir plėtojimas tiek pasaulyje, tiek nacionalinėje valstybėje yra antrasis pagrindinis partijos uždavinys. Pasaulio plotmėje jis turi būti realizuojamas visokeriopai stiprinant Jungtinių Tautų veiklą, nacionaliniu lygmeniu — įgyvendinant pilnutinę demokratijos doktrina.

Veiksmuose tiek pasaulio, tiek nacionaliniu lygmeniu **Centro partija remiasi nuostata, kad visų vyksmų ištaka yra konkretus vienos ar kitos kultūros žmogus**, todėl partijos pripažįstamų idėjų sklaida suprantama ir remiama kaip **kultūrinio asmens** sklaida, reiškianti ir jo sąlygotumą, ir laisvę, taigi — ir atsakomybę.

Centro partijos postulatų sisteminis išskleidimas

Centro partija savo veiklos projektą atskaitos tašku laiko asmenį, kurio veikimas (santykis su savimi pačiu, su aplinka ir su kitu žmogumi) kuria visa tai, ką vadiname žmogaus pasauliu.

Iš asmens santykio su savimi ir kitu asmeniu kyla tokie svarbūs žmogui ir visuomenei rūpesčiai ir uždaviniai, kaip asmens ir jo palikuonių fizinė ir dvasinė sveikata, mokymasis ir ugdymasis, sąveikavimas ir komunikavimas. Tat ištisos veiklos sritys, garantuojančios asmens buvimo elementariausius poreikius ir sąlygas. Esminga tai, kad didžiausia atsakomybės našta jose tenka asmeniškai kiekvienam asmeniui: doras galėsi būti, jei apsispręsi būti sąžiningas, sveikas — jei norėsi laikytis deramo gyvenimo būdo, suprantantis ir žinantis, bent jau išsimokslinęs — jeigu turėsi ryžto siekti išsilavinimo. Asmeninės atsakomybės klausimas šiuolaikiniame pasaulyje kyla su visu aiškumu ir kategoriškumu, ir partija šitai akcentuoja tiek savo narių, tiek savo organizacijos, tiek valstybės gyvenimo sutvarkymo programose ir projektuose, numatydama sąlygų šiems poreikiams realizuoti būtinumą.

Iš asmenų kaip visumos (visuomenės) santykių kyla tokie kolektyviniai rūpesčiai ir uždaviniai, kaip bendrų pastangų reikalaujančios gamybos (organinės, arba žemės ūkio, mechaninės, arba pramoninės, ir energetinės) organizavimas, pasikeitimas vertybėmis (prekyba, pinigai, bankai), šiems procesams užtikrinti reikalingos bendros tvarkos kūrimas (papročiai, įstatymai, represiniai aparatai — policija, teismai).

Iš visuomenių santykio su kitomis visuomenėmis kyla bendravimo (diplomatijos), saugumo (žvalgyba, kontržvalgyba), gynybos (karinės pajėgos, karas) rūpesčiai ir darbai.

Visa tai kartu sudaro etnoso galimybes būti produktyviam, gyvybingam, kūrybingam, turinčiam valstybingumą ir sugebančiam dalyvauti demokratinio pasaulio tautų konkurencijoje.

Lietuviškieji centristinės ideologijos akcentai eurosąjunginės integracijos sąlygomis

Centristinė visuomenės galių plėtotė remiasi produktyvia visuomene (tauta, nacija), nacionaline valstybe, nacionaliniu ūkiu ir tautine kultūra. Jau šiandien čia yra subrendusios šios pirmiausia spęstinios problemos.

1. Beveik dešimtmetis, kai Lietuvos gyventojų skaičius tolydžio mažėja dėl natūralaus prieaugio deficito, o pastaruoju metu — ir dėl sparčios ekonominės emigracijos. Centro partija yra įsitikinusi, kad sustabdyti nacijos fizinį nykimą yra pati rimčiausia šiuolaikinės nacionalinės politikos problema. *Ją* galima spręsti trimis kryptimis: imtis radikalių priemonių teigiamam požiūriui į gimdymą formuoti ir kurti visapusišką lengvatų sistemą jaunoms daugiavaikėms šeimoms; sukurti gyvenimo su Lietuva ir Lietuvai galimybes ir tvarką visiems to pageidaujantiems emigrantams iš Lietuvos; kurti darbo vietas Lietuvoje.

2. Visos visuomenės ir (kas itin pavojinga) jaunimo fizinė būklė, sveikata blogėja. Sveiko gyvenimo būdo propagavimas ir mokymas paliktas žmonių asmeninei nuožiūrai. Siautėja girtuokliavimas. Nacionaline nelaimė tampa narkomanija. Valstybinės medicinos pagalbos kokybė prastėja. Gydymą ima diktuoti nebe gydytojai, o vaistų pramonė ir prekyba. Visa tai yra tokio masto sveikatos saugos problemos, kurių sprendimas reikalauja ir tarptautinių pastangų.

3. Darbinę veiklą baigę žmonės dar negauna normalų pragyvenimą garantuojančių pensijų. Pensijas būtina sparčiai didinti iki Europos Sąjungos pragyvenimo standartus atitinkančio ir žmogiško gyvenimo sąlygas garantuojančio lygio.

4. Švietimas yra pasukęs sistemos komercializavimo ir proceso fragmentavimo keliu. Iš perkrautų programų gaudamas nors ir didžiulius žinių fragmentus, jaunimas nesugeba jų susieti ir *suprasti*. Susilpnėjęs įgyjamų žinių istorizmas. Patriotinis auklėjimas visiškai pakeistas kosmopolitinio pilietiškumo diegimu. Dorovės ir moralės problematika nepatenkinama. Švietimas turi būti taikomas tautos likimo ir ateities garantu.

5. Būtina optimizuoti švietimo kaštus, ypač aukštojo mokslo įgijimo tvarką ir apimtis. Tačiau ne kaštai turi lemti švietimo kokybę, o kokybė kaštus.

6. Lietuvių kalba pavojuje. Per žiniasklaidą į lietuvių kalbos erdvę brutaliai veržiasi anglų kalba. Tai — akivaizdus Valstybinės kalbos įstatymo pažeidimas, kuris neleistinai toleruojamas. Valstybinės informacijos sistemas būtina lietuvininti nedelsiant.

7. Lietuvos automagistralės rekonstruoti pagal šiuolaikinius greitkelių standartus. Būtina greičiau tvarkyti vietinių kelių tinklą.

8. Lietuvos geležinkelį padaryti visaverte Vakarų—Rytų geležinkelių jungiamąja grandimi.

9. Daryti visa, kas reikalinga, kad Lietuva atsikurtų ir įsitvirtintų pasaulyje kaip jūrų valstybė.

10. Valstybės žinioje išlaikyti Lietuvos avialinijas.

11. Modernizuoti Ignalinos atominę elektrinę. Optimizuoti mažųjų hidroelektrinių tinklą.

12. Žemės ūkiui netinkamas žemes apsodinti miškais.

13. Kaimas visada buvo Lietuvos atrama. Jis išgyvena eilinį sukrėtimą. Visapusiškai dalyvauti lietuviško kaimo šiuolaikinio darbuose, svarbiausiu rūpesčiu laikant kiekvieno kaimo gyventi ir iš žemės pragyventi norinčio žmogaus rėmimą.

14. Valstybės lėšomis ieškoti žemės ūkio produktų realizavimo rinkų trečiojoje šalyje.
15. Palaikyti nacionalinio kapitalo gamybinių pajėgumų kompleksą, galintį tapti savarankiško nacionalinio ūkio pamatu tuo atveju, jeigu Lietuva nutartų pasitraukti iš Europos Sąjungos.
16. Skatinti ir remti nacionalinio kapitalo įmonių ekspansiją į pasaulio rinkas.
17. Konstituciškai garantuoti Lietuvos suverenitetą.
18. Įstatymiškai garantuoti Lietuvos teritorinio vientisumo apsauga, kai Lietuvoje veikta Europos Sąjungos reikalavimas leisti įsigyti žemę visiems Europos Sąjungos piliečiams.
19. Peržiūrėti Lietuvos teisėtumą ir teisės saugą galimybių efektyviau ginti nacionalinius interesus požiūriu. Rasti racionalų nacionalinės teisės santykį su Europos žmogaus teisių teismu.
20. Nacionalinio saugumo garantijas stiprinti kuriant ir ugdant savigynos institucijas ir dvasią.
21. Lietuvos diplomatinės tarnybas mobilizuoti lietuvių kultūros propagandai ir visų lietuvių ryšiui su Lietuva garantuoti.

PARTINIO GYVENIMO PERTVARKOS

Antrosios Respublikos politinis gyvenimas parodė, jog veikusi visuomenės politinės organizacijos sistema išsigimė ir žlugo. Pagrindinė priežastis — iš esmės visiškas valstybės atsiribojimas nuo partijų kaip visuomenės politinio organizavimosi būdo palaikymo, paliekant jas savo pačių nuožiūrai. Tai vedė į tokias partijų egzistavimo lėšų paieškas, kurios dažnai baigdavosi korupciniais santykiais.

Nacionalinė centro partija laiko esant būtina valstybės dotacijas skirti visoms oficialiai veikti pradedančioms (registruotoms) partijoms, reikalaujant iš jų tam tikros veiklos produktyvumo ir griežtai reglamentuotos lėšų panaudojimo ataskaitos.

Reikia spręsti ir partijų vadovų dalyvavimo nacionalinėje valdžioje klausimą. Partijos vadovas turėtų būti politinis lyderis, todėl nei į Seimą, nei į Vyriausybę eiti jis negalėtų. Partijos pirmininkui turėtų būti įstatymo suteikta teisė dalyvauti tik valstybės vadovo (kuris ir yra šalies politinis lyderis) rinkimuose.

Prie Respublikos Prezidento turėtų veikti partijos pirmininkų Politinė taryba. Partijos pirmininkas turi turėti įstatymo numatytą ir reglamentuotą teisę atšaukti pagal tos partijos sąrašą į Parlamentą išrinktus, tačiau blogai, partijos nuomone, dirbančius parlamentarų (vienmandatėse išrinktieji galėtų būti atšaukiami apygardos referendumu). Taip būtų išspręsta operatyvios politinės atsakomybės problema.

Šitoks partinio gyvenimo atsakomybės padidinimas galėtų padėti atkurti partinės politinės sistemos prestižą, kuris reikštų pasitikėjimo valstybės politika ir politikais atkūrimą. Be pasitikėjimo joks politinis gyvenimas neįmanomas. Be valstybės lygiu organizuoto politinio gyvenimo neįmanomas nacijos gyvenimas ir gyvavimas.

LIETUVOS CENTRO PARTIJA

Principų deklaracija

Lietuvoje – akivaizdi valdžių krizė. Ji buvo neišvengiama, nes po išsivadavimo ant kojų atsistoti nespėjusiai Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą lietuvių tautos interesai nebesutapo su unitarine valstybe bandomos paversti Europos biurokratijos globalistiniais interesais, ir jai tarnaujanti mūsų valdžia nenumaldomai tolo nuo tautos. Didelė Lietuvos visuomenės dalis nusmuko į skurdą, ištisi socialiniai sluoksniai neteko minimalių žmogiško pragyvenimo galimybių, prasidėjo katastrofiška migracija ir vidinė visuomenės tikslų bei vertybių degradacija. Lietuvos išgyvenimo resursų kontrolė perėjo iš esmės į užsienio kapitalo rankas. Pradėjo formuotis vidinės grėsmės valstybės suverenumui. Lietuvai iškilo naujos priklausomybės nuo kitų šalių pavojus.

Deja, nacionalinį susitelkimą ir visuomenės bendrus tikslus palaikyti skatinančios vertybės ir toliau niekinamos bei žeminamos. Lietuva rodoma kaip atsilikusi ir gyvenimui beveik netinkama vieta. Lietuviai laikomi neišprususiais barbarais ir banditais. Lietuviškasis patriotizmas vadinamas idiotizmu, 1918 ir 1990 metų dvasia – pasenusia ir atgyvenusia. Apie kokį nors nacionalinį ūkį kaip vientisą ekonomikos kompleksą nebekalbama. Valstybės nuosavybė vaizduojama gūdžių praeities amžių atgyvena. Žmogaus išlikimas paliktas tik jo paties atsakomybei, varžomai dar ir nacionalinės biurokratijos pretenzijų. Nuvertinta pati žmogaus gyvybė ir žmogiškasis buvimas.

Tokia situacija reikalauja radikalių valstybės gyvenimo reformų, garantuojančių mūsų išgyvenimą savo pačių žemėje ir lietuvių tautos išlikimą. To siekiame, vadovaudamiesi šiomis vertybėmis:

1. ŽEMĖ: Lietuva – gražiausia ir patikimiausia Žemės vieta.

Ir mes ją visokeriopai gražiname: tvarkom savo miestus ir kaimus, tiesiam kelius ir takus, sodinam miškus ir parkus, prižiūrim sodybas ir butus. Išvažiuojam tik užsidirbti, pailsėti arba pamatyti kitus kraštus ir įsitikinti, kad už Lietuvą geresnės šalies nėra.

Igyvendinimas: Lietuvos geobiologinis savitumo išryškėjimas Baltijos pakrantės ir Nemuno baseino komplekso požiūriu. Geobiologinio regiono apsauga ir naudojimas bendromis Latvijos, Baltarusijos, Lenkijos ir Rusijos pastangomis. Lietuvos etnografinių žemių kompleksiniai plėtros projektai. Žemdirbystei netinkamų žemių apsodinimo miškais projektas. Gamtinių vandenų prieinamumas visuomenei. Valstybinių miškų fondas. Valstybinių vandenų fondas. Etnografinių gyvenviečių fondas. Urbanistinių struktūrų paminklinis fondas. Dvarų apsaugos sistema. Valstybinis parkų fondas. Kaimo turizmo tinklas. Nacionalinis susisiekimo tinklas.

2. ŽMONĖS: lietuviai – drąši, darbšti ir išmintinga tauta.

Ir mes ne tik tęsiame jos gyvastį, kurdami buvimą savo žemėje garantuojančias sąlygas ateities kartoms, bet ir telkiam visus baltus, tiek savo šalyse gyvenančius, tiek po pasaulį pasklidusius. Lietuvių patriotizmas – visų baltų vienybės laidas.

Igyvendinimas: Tautos istorinio kelio įprasminimas. Baltų genčių likimai ir išryškėjimas. Didieji lietuviai. Emigracijos, tautos integralumo problema. Baltų vienybės projektas. Lietuviškasis patriotizmas globaliame pasaulyje. Lietuvių mentaliteto racionalizavimo sistema. Tautos inovacingo stiprinimas. Intelektualinio konkurencingumo ugdymas. Darbo Lietuvai Lietuvoje sisteminis projektas. Lietuvos konkurencingumo moderniajame pasaulyje projektas ir jo realizavimo būdai.

3. VALSTYBĖ: lietuvių valstybė – nepriklausoma demokratinė Respublika.

1990 m. kovo 11 d. lietuvių tautos atkurto valstybės 1992 m. spalio 25 d. referendumu priimtos Konstitucijos 1 straipsnis yra pirmą kartą per tūkstantį Lietuvos istorinio gyvenimo metų Lietuvos valstybingumą tobulai apibrėžęs juridinis postulat. Jį pakeisti galėtų tik tautos referendumas, savo galia viršijantis tuometinę suvereno valią. Mums jis nekinamas.

Igyvendinimas: LR Konstitucijos 1 straipsnio nekintamumo juridinė argumentacija. Europos Sąjungos Konstitucija: kontroversijos Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir pasekmės mūsų gyvenimo nacionaliniam konstitucingumui. Naujos LR Konstitucijos redakcijos problema. Lietuvos valstybės Europos Sąjungoje apibrėžimas. Lietuvių kaip valstybės titulinės tautos problema globalizacijos (= monopolistinio kapitalizmo) sąlygomis. Lietuvių tautos gyvenimas nacionalinės dezintegracijos sąlygomis.

4. ŪKIS: Lietuva kuria produktyvų nacionalinį ūkį.

Lietuvos valstybė organizuoja tokį valstybinio ir privataus ūkio sektorių bendradarbiavimą, kuris garantuoja pragyvenimo minimumą visiems socialinės saugos asmenims (kūdikiai, vaikai, jaunimas, seneliai, invalidai, ligoniai) ir laiduoja normalią tautos fizinę ir dvasinę plėtotę.

Igyvendinimas: Ūkio šiuolaikinėje Lietuvoje samprata (gamyba, aptarnavimas, vartojimas, investicijos, spekuliacija). Valstybinis ir privatus sektoriai šiandieninėje valstybėje. Valdomo (kontroliuojamo) ūkio galimybių projektas. Nacionalinio ūkio tikslai ir uždaviniai. Nacionalinio ūkio pajėgumo kriterijai. Žemės ūkio perspektyva Lietuvoje. Pramoninės prekinės gamybos galimybės Lietuvoje. Gamybos intelektinis inovacingumas. Tautos intelektualinio potencialo reprodukcingumas. Darbo jėgos struktūros reprodukcijos sąlygos. Perteklinės darbo jėgos panaudojimas. Ekonominės imigracijos valdymas.

5. KULTŪRA: kultūros kūryba yra prioritetinė tautos veiklos sritis.

Moderniajame pasaulyje lietuvių tauta gyvena vos antrą šimtmetį. Išmokti kurti, saugoti ir prižiūrėti dvasinio gyvenimo tradicijas, mąstymo sugebėjimus perteikti plačiausiems visuomenės sluoksniams, o moderniąją meno ir kultūros kūrybą paremti mūsų dvasinių tradicijų pamatais – reiškia ne tik išsiugdyti autentiškai ir tikros kultūros kūrimo sugebėjimą, bet ir išsivaduoti tikrai laisvam ir nepriklausomam gyvenimui.

Igyvendinimas: Lietuvių istorinės kultūros ribos ir prasmės. Didžiosios Lietuvos nutautėjimo priežastys ir pasekmės. Mažosios Lietuvos likimo pamokos. Pirmojo Atgimimo prielaidos ir ištakos. Pirmosios Respublikos kultūros palikimas. Antrosios Respublikos kultūrinė sklaida. Kalba kaip nacionalinės kultūros substratas ir kaip lietuvių tautos išimtis (išskirtinumas) tarp kitų pasaulio tautų. Bendoro lavinimo sistemos nacionalinis subalansavimas. Aukštoji mokykla kaip nacionalinio intelekto ugdymo priemonė. Švietimas tautos mentaliteto ugdyme. Mokslas ir tautos išlikimo garantijos. Profesinių menų plėtros politika. Kultūros valstybinio finansavimo politika. Liaudies meno globos politika.

6. PAŽANGA: gyvenant mieste būti su kaimu.

Nūdienos Lietuva – iš etninės kaimo kultūros iškilusi Lietuva. Šis savitumas ne yda, o stiprybė: tikras gyvenimas yra gyvenimas su savo žeme, o ji realiai yra kaime. Mūsų idealas – ne daugiaaukščių uždengtas horizontas, o vėjo elektros jėgainė kviečių lauke.

Igyvendinimas: Lietuvių tradicijų pasaulis tautos perspektyvose. Modernybės ir tradicijos sąveika. Miesto ir kaimo sanglauda kaip nacionalinio gyvenimo specifika. Šiuolaikinis kaimo gyvenimo būdas. Šių dienų lietuvis miestietis. Emigrantas – kas jis ir kodėl?

7. ATEITIS: šeima – tautos gyvybės lopšys.

Visavertę jaunąją kartą – tautos tęstinumo bangą – išugdyti gali tik šeima. Šeimos tėvai yra visuomenės pasididžiavimas, jiems – valstybės globa. Motina yra svarbiausias tautos veikėjas, ji valstybės ne tik gerbiama, bet ir iš valstybės išdo atlyginama.

Igyvendinimas: Šeima – lietuvių dvasinio ir fizinio gyvenimo pamatas. Pasipriešinimo šeimą degraduojantiems modernybės veiksniams strategija ir taktika. Valstybės globa šeimai. Daugiavaikių šeimų rėmimo projektas. Asocialių šeimų prevencija. Vaikų be tėvų prieglobsčio Lietuvoje planas. Motinos prilyginimo valstybės tarnautojui juridiniai ir finansiniai pamatai. Tėvų pagerbimo būdai ir tradicijos. Šeima ir demografijos problemų sprendimo galimybė. Lietuvos gyventojų skaičiaus perspektyvos. Kokią ateitį lietuvių tautai prognozuoja šiuolaikinės lietuvių šeimos tendencijos.

* Tai – tik pagrindiniai ir anaipol ne visi svarbiausi apmąstyti, apsispręsti ir spręsti numatomi klausimai. Jie turi būti tolydžio patikslinami ir papildomi.

Kas nekintama šiame svarbiausių mūsų nuostatų teigimo ir įgyvendinimo plane – tai nacionalinės valstybės išsaugojimo ir sustiprinimo pastanga – siekis, dėl kurio visais amžiais kovojo lietuvių ir visos gyventi norėjusios tautos.

LCP PROGRAMINĖS NUOSTATOS

Lietuvos centro partija (LCP) yra Lietuvos nacionalinių interesų atstovavimo ir gynimo politinė organizacija Lietuvai gyvenant ir veikiant pasaulio globalizacijos ir Europos Sąjungos sąlygomis.

Partijos tikslas yra Lietuvos nacijos suvereniųjų galių išsaugojimas ir sustiprinimas, Lietuvos valstybės Konstitucijos postuluotas nepriklausomas demokratinis valdymas, nacijos saugumas, tapatumas ir tęstinumas šiandien ir ateityje.

Partijos tikslai įgyvendinami jų siekti ir jiems remti telkiant visuomenę, orientuojant ir kontroliuojant valdžią bei kuriant palankią tarptautinę situaciją.

LCP savo veiklą grindžia konkrečių veiksmų programa, aprėpiančia visas šiuolaikiniame pasaulyje tautoms konkurentiškai koegzistuoti būtinas veiklos sritis.

I. Tapatumo išsaugojimas ir sustiprinimas

1. **Sustabdyti nacijos išmirimą:**

- 1.1. jaunų šeimų rėmimas;
- 1.2. būsto įsigijimo valstybinės lengvatos;
- 1.3. jaunimo įsidarbinimo sistema;
- 1.4. žalingų įpročių įveika.

2. **Nacijos gyvenimo Lietuvoje garantijos:**

- 2.1. žemės ir nekilnojamojo turto įsigijimo valstybinis rėmimas;
- 2.2. grįžtančiųjų Lietuvon rėmimas;
- 2.3. globa ir parama emigravusiems.

3. **Nacionalinės kultūros plėtra:**

- 3.1. lietuvių kalbos apsauga ir plėtotė;
- 3.2. tautinių bendrijų kultūrinio ir tautinio tapatumo išsaugojimas;
- 3.3. kultūros žmonių pragyvenimo garantijos;
- 3.4. kultūros sferos elektroninių ryšių bazė;
- 3.5. nacionaliniai interesai periodikoje;
- 3.6. nacionalinė knygų leidybos ir bibliotekų sistema;
- 3.7. menininkų statusas ir kūrybos rėmimo sistema;
- 3.8. kultūros ryšių su kitų tautų kultūromis visuma.

4. **Lietuvos etninių žemių sauga:**

- 4.1. optimalus Lietuvos regionavimas;
- 4.2. regioninis plėtros projektavimas ir vykdymas;
- 4.3. urbanizacijos koncepcija;
- 4.4. euroregionų kontrolė.

5. **Aplinkos kontrolė ir apsauga:**

- 5.1. globalistinių poveikių kontrolė;
- 5.2. saugos ir poveikio faktorių balanso schema;
- 5.3. saugomų teritorijų režimų įgyvendinimas;
- 5.4. miškų programa;
- 5.5. vandens išteklių saugos programa;
- 5.6. taršos kontrolės sistema.

II. Sveikatos apsauga

1. **Fizinė kultūra ir sveikas gyvenimo būdas:**

- 1.1. fizinės kultūros visuotinumas;
- 1.2. sporto nacionalinė koncepcija;
- 1.3. sporto valstybinio rėmimo programa;
- 1.4. sveiko gyvenimo būdo propagavimas ir mokymas.

2. **Žmonių medicininė priežiūra ir gydymas:**

- 2.1. susirgimų profilaktikos sistema;
- 2.2. optimalus gydymo įstaigų tinklas ir jų profiliavimas;
- 2.3. valstybinės medicinos paslaugų kokybė;
- 2.4. gydymo specializuotų centrų programa;
- 2.5. kompensuojamųjų paslaugų sistema;
- 2.6. motinos ir vaiko priežiūros sistema.

3. **Socialinė sauga:**

- 3.1. visų amžiaus grupių socialinės saugos sistema;
- 3.2. invalidų ir neįgaliųjų apsauga ir pilnavertė jų integracija į visuomenę;
- 3.3. benamių globa;
- 3.4. pensija – žmogaus išgyvenimo garantija;
- 3.5. privačių pensijinių fondų patikimumo programa

III. Švietimas

1. **Bendrasis lavinimas:**

- 1.1. mokymas yra žmogaus ugdymas;
- 1.2. mokykla – kaimo gyvybė ir miesto galybė;
- 1.3. pasaulis mokykloje;
- 1.4. narkotikų plitimo mokyklose sustabdymas

2. **Profesinis lavinimas:**

- 2.1. profesinio lavinimo struktūra;

2.2. *persikvalifikavimo sistema.*

3. Aukštasis išsilavinimas:

3.1. *specialistų poreikio Lietuvai projektas;*

3.2. *valstybinis ir privatus aukštasis mokslas;*

3.3. *aukštųjų mokyklų optimizavimas.*

4. Persikvalifikavimas:

4.1. *aukštesnių kvalifikacijų skatinimas;*

4.2. *persikvalifikavimo rėmimas;*

4.3. *mokymosi "visą gyvenimą" sistema.*

5. Mokslo ugdymas:

5.1. *akademinių ir universitetinių tyrimų specifikacija;*

5.2. *nacionalinių žinijos sričių plėtotos perspektyva;*

5.3. *moksline tyrimų inovacijų būdai;*

5.4. *ryšys su pasaulio mokslo centrais;*

5.5. *jaunųjų protų skatinimas;*

5.6. *valstybinis mokslo tyrimų koordinavimo ir praktinio panaudojimo centras;*

5.7. *moksline tyrimų bazės permanentinės renovacijos programa.*

IV. Komunikacijos

1. Žiniasklaida:

1.1. *knygų leidybos ir komplektavimo bibliotekose nacionalinis projektas;*

1.2. *periodikos objektyvumo monitoringas;*

1.3. *televizijų humanizavimas;*

1.4. *nacionalinių žiniasklaidos priemonių konkurencingumo pakėlimas;*

1.5. *nacionalinė TV programų keitimosi politika.*

2. Informatika:

2.1. *skaitmeninių ryšio sistemų nacionalinė adaptacija;*

2.2. *nacionalinės duomenų bazės kaupimo ir apsaugos programa;*

2.3. *skaitmeninės technologijos bazės unifikuojamo projektas.*

3. Telekomunikacijos:

3.1. *telekomunikacijų plėtros orientyrai;*

3.2. *modernių ryšio sistemų konkurencingumo skatinimas;*

3.3. *kiekvienam – prieinamas ryšys su kiekvienu pasaulio tašku.*

4. Stacionarinis ryšys:

4.1. *Lietuvos komunikacinių teikiamų paslaugų prieinamumo kiekvienam programa;*

4.2. *pašto paslaugų kokybės programa.*

5. Transportas:

5.1. *nacionalinis kompleksinis transporto tinklo projektas;*

5.2. *nacionalinio transporto tinklo konkurencingumas ES erdvėje;*

5.3. *geležinkelių tinklo optimizavimas;*

5.4. *greitaeigis Vilnius–Kaunas ruožas;*

5.5. *greitkelių tinklas;*

5.6. *regionų kelių tinklo sukūrimas;*

5.7. *kaimo kelių programa;*

5.8. *Klaipėdos uosto optimizavimas;*

5.9. *Šventosios uosto sukūrimas;*

5.10. *Lietuvos laivynų kontrolės programa;*

5.11. *Lietuva pasaulio jūrose;*

5.12. *Lietuvos avialinijų nacionalinis valdymas;*

5.13. *Lietuvos oro uostų tinklas;*

5.14. *privataus aviatransporto programa.*

V. Ūkis

1. Energetika:

1.1. *nacionalinis energetinės nepriklausomybės projektas;*

1.2. *Lietuvos elektrinės kompleksas;*

1.3. *IAE transnacionalinis projektas;*

1.4. *hidroelektrinių tinklo kūrimas;*

1.5. *Lietuva – branduolinę energiją generuojanti šalis.*

2. Pramonė:

2.1. *nacionalinė stambiųjų įmonių palaikymo programa;*

2.2. *nacionalinė vidutiniojo verslo konkurencingumo kėlimo programa;*

2.3. *nacionalinė smulkaus verslo atsinaujinimo programa;*

2.4. *kaimo verslų programa.*

3. Žemės ūkis:

3.1. *nacionalinė ūkininkų konkurentiškumo ES palaikymo programa*

3.2. *ūkių optimizavimo projektas;*

3.3. *tradicinių kaimiškųjų gamybos šakų stiprinimo programa;*

3.4. *kaimiškųjų inovacijų projektas;*

3.5. *alternatyvios žemės ūkio produkcijos gamybai veiklos kaime programa;*

3.6. *žemės ūkio kultūros programa;*

3.7. *žemės naudmenų saugos ir renovacijos programa;*

3.8. miškų želdinimo programa.

4. Prekyba:

4.1. nacionalinės rinkos saugos programa;

4.2. užsienio rinkų paieškos projektas.

VI. Finansai

1. Mokesčiai:

1.1. Lietuvos apmokestinimo teisėtumo nacionalinės kontrolės programa;

1.2. nacionalinei bendruomenei palankios mokesčių sistemos sukūrimas;

1.3. savivaldybinių rinkliavų teisės sukūrimas.

2. Biudžetas:

2.1. pragyvenimo minimumą iš biudžeto gyvenantiems asmenims garantuojančio biudžeto projektas;

2.2. kultūros kūrybos biudžetinių garantijų schema;

2.3. žemės ūkio palaikymo biudžetinės garantijos;

2.4. alternatyvios žemės ūkio produkcijos gamybai veiklos kaime programa;

2.5. verslo konkurencingumo fondas.

3. Bankai:

3.1. nacionalinio banko funkcionalumo projektas;

3.2. užsienio komercinių bankų veiklos reguliavimo programa;

3.3. pasaulio finansinių institucijų neigiamų poveikių amortizavimo projektas.

VII. Teisingumas

1. Teisėtumas:

1.1. tarptautinės teisės nuostatų formavimas pasaulio demokratizacijos stiprinimo labui;

1.2. Europos Sąjungos teisinės bazės kontrolė ir koregavimas;

1.3. nacionalinės teisinės bazės stiprinimas nacionaliniams interesams garantuoti;

1.4. teismų sistemos juridinė priežiūra;

1.5. nacionalinės įstatymų leidybos tobulinimas;

1.6. teisėtumo užtikrinimo sistemoje dirbančių specialistų veiklos skaidrumo garantijų sukūrimas;

1.7. teisėtumo ir teisingumo principų koreliavimas teisėtvarkoje.

2. Teisėtumo represinis aparatas:

2.1. policijos struktūros optimizavimas;

2.2. policijos ir kitų tarnybų koreliavimas ir koordinavimas;

2.3. policijos finansavimo sutvarkymas;

2.4. policijos techninės bazės sukūrimas;

2.5. policininkų kvalifikacijos sistema;

2.6. kalėjimų reforma;

2.7. saugos tarnybų sistema.

3. Prevencinė veikla:

3.1. bendruomenių savisaugos būrių rėmimas;

3.2. policijos prevencijos sistema;

3.3. teisinio visuomenės švietimo sistema.

VIII. Saugumas

1. Savigina:

1.1. nacionalinė agresijos atrėmimo programa;

1.2. savigybos sistemos projektas.

2. Kariuomenė:

2.1. Lietuvos nacionalinės kariuomenės optimizavimo projektas;

2.2. Lietuvos dalyvavimo ES gynybos pajėgose optimizavimas;

2.3. Lietuvos dalyvavimo NATO struktūrose prioritetizavimas.

3. Saugumas:

3.1. nacionalinio saugumo koncepcija;

3.2. saugumo visuomeninis monitoringas.

4. Žvalgyba:

4.1. žvalgybos nacionaliniai prioritetai;

4.2. žvalgybos tarptautiniai prioritetai.

IX. Užsienio reikalai

1. Europos sąjunga:

1.1. Lietuvos interesų gynimo Europos Sąjungoje nacionalinis planas;

1.2. ES globalistinių iššūkių amortizavimo nacionalinis planas;

1.3. ES rinkų įsisavinimo ir įsitvirtinimo jose nacionalinis planas ir atskiros programos;

1.4. ES vykdomos migracijos nacionalinė kontrolė;

1.5. Lietuvos teritorijos apsaugos projektas.

2. Diplomacija:

2.1. diplomatinė tarnybų tinklo optimizavimas;

2.2. diplomatinio korpuso veiklos monitoringas.

3. Geopolitika:

3.1. geopolitinių procesų tyrimo ir prognozių institutas.

Partijos programinės nuostatos yra partijos apmąstymų apie naująją Lietuvos situaciją kryptys, kuriomis einant turėtų būti sukurti valstybinėmis programomis tapti galintys dokumentai, realizuoti galimi tada, kai partija turės daugumą Lietuvos Seime, patikimus atstovus ES valdymo struktūrose ir pasaulio organizacijose.

Visų šių darbų ir veiksmų tikslas – garantuoti lietuvių tautos ir nacijos tęstinumą šiuolaikiniame pasaulyje, paruošti visuomenę naujiems ateitiems iššūkiams ir suteikti galimybę patikimai gyventi savo gimtojoje šalyje kaip vienintelėje gyvenimo vietoje.

LCP RINKIMŲ PROGRAMA

Rinkimų šūkis: *Mūsų namai – Lietuva.*

Principinės nuostatos: Lietuvoje – valdžių struktūrinė krizė. Taškas valstybės nusavinimui buvo padėtas oligarchus įleidžiant į energetiką ir sukuriant „LEO“. Užsieniniam valstybės perėmimui pamatai padėti „Mažeikių nafta“ su jos valdoma rinka parduodant Lenkijai ir pakviečiant ją dalyvauti naujos atominės elektrinės statyboje. Lietuvos nacionalinio biudžeto struktūra akivaizdžiai neatitinka Lietuvos nacionalinių reikmių, yra neracionali ir neefektyvi. Vyriausybės ne valdo, o yra valdomos. Korupcija pasiekusi giliausią lygmenį. Socialinė atskirtis, didėjanti ir su dabartine infliacija, ir su būsimo euro įvedimu, sukels naujus emigracijos ir imigracijos priepuolius. Išsivalstybinimas nuėjęs taip toli, kad jau seniai reikia ginti valstybę. Jos vaidmens ir prestižo – tiek Prezidento, tiek Seimo ir savivaldybių – atkūrimas yra ilgalaikė generalinė Lietuvos centro partijos kryptis. Kito įrankio, kaip stipri nacionalinė valstybė, tautai pakelti – nėra. Bet koks Lietuvos valstybės statuso keitimas įmanomas tik visuotiniu referendumu.

Svarbiausi ir pirmieji darbai gavus mandatą

1. santuokinės šeimos motinai, auginančiai vaiką – valstybės tarnautojo statusas ir atitinkamas atlyginimas.
2. Mokytojas ir kultūros darbuotojas – valstybės tarnautojai.
3. Kokybiška medicininė pagalba – kiekvienam Lietuvos piliečiui.
4. Vietoje dvigubos pilietybės – Lietuvos pasas, teikiantis teisę nekliudomai atkurti Lietuvos pilietybę sugrįžusiajam Lietuvon ir atsisakiusiajam kitos valstybės pilietybės.
5. Reemigrantų pradėto verslo neapmokestinimas 2 metus.
6. Imigracijos sustabdymas: griežtos baudos darbdaviams, po darbo sutarties atgal neišsiuntusiems samdinių užsieniečių. Nelegalių uždarbiautojų deportavimas.
7. Korupcijos naikinimas – nuo partijų: visos registruotosios finansuojamos iš biudžeto po lygiai, nelygiavą įvedant rinkėjui: už kiekvieną balsą partijai priskaičiuojama tam tikra minimali suma (3–5 Lt).
8. Parduodamą žemę pirmoji gali išpirkti valstybė.
9. Atkuriami valstybės kontrolė energetikai.
10. Derinant su NATO gynyba, Lietuvos kariuomenė apginkluojama agresijos pirmajam smūgiui atremti būtiniais moderniais priešlėktuviniais ir prieštankiniais ginklais.
11. Atkurti Lietuvos geopolitikos šiaurinį metmenį.
12. Lietuva JTO pateikia „Visuotinės tautų teisių deklaracijos“ projektą (pagal analogiją su „Visuotine žmogaus teisių deklaracija“).

LIETUVOS CENTRO PARTIJA

Pareiškimas

2008-10-12

Lietuvos centro partija,

– **būdama** ištikima esminėms Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio programoje bei rezoliucijose fiksuotoms ir Kovo 11-osios Lietuvos valstybės aktais išreikštoms Nepriklausomybės idėjoms, leidusioms Lietuvai patikimai išeiti per visas Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos žlugimo ir griuvimo audras;

– **atsimindama** dramatišką Lietuvos valstybės įtvirtinimo, pripažinimo ir išvedimo į Pasaulio tautų bendriją kelią;

– **pritardama** visų tautų prigimtinei teisei turėti juridinį savo nepriklausomos raidos ir augimo garantą – nacionalinę valstybę;

– **matydama** sunkią ir dažnai tragišką šiuolaikinę tautų išsivaduojamą kovą už teisę laisvai gyventi Žemėje po visiemis viena Saule;

– **nesitenkindama** šiandieninėje tarptautinėje teisėje fiksuotomis tautų išsivadavimą reglamentuojančiomis pasaulio dekolonizavimo nuostatomis;

– **būdama** įsitikinusi, kad savarankiškam gyvenimui subrendusi tauta turi teisę sulaukti vienareikšmės ir veiksmingos juridinės kitų pasaulio tautų paramos savo nacionalinei valstybei kurti,

teikia šiuos *Svarbiausius tautų teisių postulatus*, kurių viešas svarstymas turėtų prisidėti prie sukūrimo tokios *Visuotinės tautų teisių deklaracijos* projekto, kurį Lietuvos valstybė galėtų pateikti Jungtinėms Tautoms, inicijuodama jose dokumento, analogiško *Visuotinei žmogaus teisių deklaracijai*, sukūrimą.

SVARBIAUSIEJI TAUTŲ TEISIŲ POSTULATAI

Preambulė

Pasaulio sąsajos tirštėja ir tvirtėja. Vyksta klasikinių kultūros formų degradavimas ir naujų pavidalų konstravimas, vadinamas globaline integracija. Horizontaliausias sąsajas dominuoja pelną produkuojanti *įmonė*, vertikaliausias – žmogaus teises įgyvendinantis akultūrinis *individas*. Abu globalinės integracijos subjektai veikia be atsakomybės, o jų dviejų galių santykis lemia horizontaliųjų sąsajų dominavimą. Įmonės neatsakomybė jokiam – nei lokaliai, nei globaliai – sociumui garantuoja totalinę pelno diktatūrą. Globalizmas – tai šiuolaikinis totalitarizmas, kol kas turintis regioninių, susijusių daugiausia su civilizacinėmis skirtybėmis, bruožų. Individo kova už savo teises šioje diktatūroje tampa kova už savo finansinę būklę. Tuo būdu individas akultūrizuojamas, deideologizuojamas bei depolitizuojamas. Bet koks pasipriešinimas netgi noru išpažinti savo tikėjimą ar laikytis savo kultūros ištremia asmenį iš integruojamosios erdvės kaip svetimą elementą, paversdamas autsaideriu ir marginalu. Net politinės sistemos yra pertvarkomos į „integraciją“ pripažįstančiųjų ir nepripažįstančiųjų lygmenis ir pagal tai valdžių palaikomos arba nepalaikomos. Jau šiandien kairės–dešinės politinė ašis nebeturi iš esmės jokios – išskyrus mimikrinę – reikšmės. Esminga lieka tik viršaus–apačios, globalumo ir lokalumo ašis, reikalaujanti radikaliai apsispręsti: sutikti su „integracija“ ir priimti jos teikiamą „gerovę“ su visa iš jos plaukiančia globaliaja priklausomybe arba atmesti šią pajungtį ir kurti kitą, negu bandomoji primesti, tikrovę.

Kodėl sakoma, kad nereikia žiūrėti į praeitį? Todėl, kad ten yra tai, ką tikro per šimtmečius sukūrė pirmtakai. Todėl, kad ten – atsakymai į klausimus, ką ir kaip daryti šiandien ir ateityje. Todėl, kad ten pats svarbiausias dalykas, ką sukūrė Europa ir būtent tik Europa – tauta, Europos tautos. Štai kas, pelnui jau įveikus politines sistemas ir nacionalines valstybes, lieka įveikti artimiausiu metu – TAUTA, tautos. Štai kas, norintiems pasipriešinti ne tik asmeniškai, bet ir bendruomeniškai, norintiems gyventi ne tik PASAULYJE, bet ir ŽEMĖJE, dabar lieka vienintelis patikimas ginklas – TAUTA, nubraukianti visas kitas ideologijas kaip bevertes ir apgaulingas ir paliekanti tik *nacionalizmą*, kuris dar gali pakilti prieš kitą, šiandien viešpataujančią ideologiją – neokomunizmą, arba *globalizmą*. Nacionalizmas šiandien gi yra žmogaus noras *būti*, o ne tik *turėti*, galimybė gyventi tikroje *Žemėje*, o ne mistifikuotame *Pasaulyje*.

Kokios yra per keletą tūkstantmečių mūsų ir visų kitų kultūrinių bendruomenių sugyventos nekintamos nuostatos, kuriomis gali ir turi vadovautis Tauta kaip savo prigimtiniams teisėms ir iš jų plaukiančioms pareigoms?

Prigimtinių tautų teisės ir pareigos

1. *Kiekviena tauta turi teisę būti Žemėje ir kartu su kitomis kurti Pasaulį*. Žmogaus, tautos, rasės iškilimas iš kitos gyvasties yra faktas, nepriklausęs nuo mūsų valios, todėl bet kokios pretenzijos kurti „naują žmogų“, „naują tautą“ ar „naują rasę“ yra pasikėsinimas prieš visą žemiškąją būtį.

2. *Kiekviena tauta turi teisę į laisvą valią – žmogaus žmogiškumo ištaką – ir į galimybę ja laisvai disponuoti*. Ne tikslai kuria žmogų, o žmogus tikslus. Tauta prasminga pati savaime. Iš šios prasmės plaukia svarbiausioji tautos pareiga – būti savo tęstinume. Tai gali lemti tikslus valstybei – kolektyviniam tautos proto įrankiui. Tačiau tautos laisva valia negali būti sutapatinta su jokių tikslu – tautos laisvė yra laisvė ne tik gyventi, bet ir mirti. Atsakingos tautos laisvė yra laisvė gyventi. Tauta ir tik tauta sprendžia, kaip ji kuria savo gyvenimą, per šiandienybę eidama ateitin. Ir suverenų, ir sąjunginį laisvos valios reiškinys legitimus tik aiškiai apibrėžtais bei tiesioginiais kiekvieno tautos nario ir kiekvienos tautos sprendimais.

3. *Kiekviena tauta turi teisę turėti ir disponuoti savo kilmės žeme*. Tautos gimtios vieta kaip jo istorinė nuosavybė yra fundamentaliausias tautos teisių postulatas. Dievas pirma sutvėrė Žemę, o tik paskui Žmogų. Kiekvienas vabalas, nekaltant apie liūtą, turi savo teritoriją, kurią gina netgi gyvybės kaina. Suverenitetas yra teisinis šios žmogaus nuosavybės vardas, o valstybė tik tada pilnavertė, kai ji disponuoja suverenitetu savo teritorijai – savo tautos žemei.

Iš prigimtinių teisės į istorinę žemę kyla tautos pareiga pasauliui: savo žemę naudojant tautos ūkiui, išlaikyti ją gyvybingą kaip pasaulio gamtinį kompleksą – neužterštą, nenugyventą, dalyvaujantį pilnavertėje visos Žemės gamtinėje apyvartoje. Tai vienas iš svarbiausių nacionalinės valstybės konstitucinių reikalavimų.

4. *Kiekviena tauta turi teisę į savitą mentalitetą, aukščiausią intelektą ir autentišką protą, kuriuos garantuoja visapusiška tautos kultūra, saugoma jos svarbiausios lyties – tautos kalbos. Kultūra yra žmogaus žmoniškumo erdvė. Kultūra yra visas žmogaus gyvenimo būdas. Ne ekonomika lemia kultūrą, o kultūra ekonomiką. Ūkis turi dirbti kultūrai, o ne kultūra ūkiui. Viskas kyla iš dvasios, ir jei jos pamatas yra dora, tautos gyvenimo būdas kaip augalo daigas savo plėtrai turi sveiką genetinę bazę.*

5. *Kiekviena tauta turi teisę į nepriklausomą nacionalinę valstybę – tautos laisvos valios ir sveiko proto įrankį bei ginklą civilizacijai suvokiamais būdais teigti ir ginti tautos laisvą ir autentišką gyvenimą pasaulyje. Tik sukurdama valstybę etninė tauta tampa civiline tauta – pasaulio pripažįstama tauta, lygiateise pasaulio subjektų bendrijos nare, tarptautinės teisės požiūriu legalia pasaulinių sprendimų dalyve. Jeigu tokių sprendimų pasaulyje dar stoka, kaltė tenka ne šiam principui, o jo taikymo realybei, kurią dažniausiai deformuoja nelaisvavaliai daugiataučiai konglomeratai.*

Lietuvos centro partijos, Politinė taryba

MINISTERIJŲ ir jų padalinių paskirtys

Ši schema yra principinė schema.

Ministerijų struktūrą nulemia centrizmo ideologija. Svarbiausias postulatas yra toks: visų politikos sprendimų ir veiksmų atskaitos taškas yra konkretus **žmogus** (asmuo). Jis yra ir ministerijų struktūros atskaitos taškas.

Pati ministerijų struktūros visuma apibrėžta pagal **žmogaus raišką**, kuri yra trejopa: asmeninė (personalinė), visuomeninė (nacionalinė) ir visuotinė arba pasaulinė (globalinė).

1. *Trys pirmosios ministerijos (plėtros, sveikatos ir švietimo) užsiima žmogaus asmeninių reikalų sprendimo pagalba*

2. *Trys antrosios (komunikacijų, ūkio ir finansų) – visuomeninių asmens ryšių kūrimo pagalba*

3. *Trys trečiosios (teisingumo, saugumo ir užsienio reikalų) – žmogaus ir visuomenės (tautos) pasaulio reikalų sprendimo pagalba.*

Ministerijų trejetukai taip pat paremti žmogaus raiškos logika.

Pirmojo trejetuko („asmeninių reikalų“) ministerijos remiasi tokia logika: kad būtų ką spręsti, žmogus visų pirma turi *būti* (o žmonių ne etnosas iš ne savo fizinės aplinkos nebūna), žmogus turi būti *sveikas*, žmogus turi būti *žmogus*, t.y. išsilavinęs, intelektualus, kultūringas.

Antrojo trejetuko („visuomeninių reikalų“) ministerijos paremtos tokia logika: kad galėtų būti, žmogus privalo *turėti ryšį su kitais* ir būti informuotas (komunikuoti idealiai bei materialiai ir žinoti), kad žmogus galėtų patenkinti savo poreikius, kurių nepajėgia patenkinti pats, jis turi per ryšius su kitais dalyvauti gamybinėje veikloje, t.y. turėti *visuomenės ūkį*, o kad visa tai galėtų būti realiai, jis turi turėti materialų to ryšio atitikmenį – pinigus bei su jais susijusį bendrą veikimą arba *finansų sistemą*.

Trečiasis trejetukas („pasaulio reikalų“ koordinavimas) remiamas tokia logika: kad visi tie asmens ir visuomenės ryšiai galėtų teisingai funkcionuoti, turi būti sukurta patikima *teisingumo sistema*, kuri garantuoja vidinę tvarką ir galimybę su konkrečia visuomene (valstybe) bendrauti kitiems, kad visa tai būtų užtikrinta ir vidujai, ir išoriškai, turi veikti *nacionalinį saugumą* ir fiziškai, ir intelektualiai (*diplomatią arba užsienio reikalus*) garantuojanti veikla.

Taigi, ministerijų struktūra nėra dirbtinai sukonstruota, ji tik konstatuoja ir išreiškia pasaulyje egzistuojančią natūralią žmogaus reiškimosi tvarką ir pagal ją organizuoja ir atskiro asmens, ir visuomenės, ir pasaulio pastangas tai tvarkai panaudoti palankiausiai ir kiekvienam žmogui, ir visuomenei, ir pačiam pasauliui būdu.

Ši ministerijų struktūros ir veikimo tvarka galėtų (ir turėtų) būti taip pat ir **valstybės vykdomosios valdžios** (ministerijų ir departamentų bei vyriausybės įgaliojimus turinčių tarnybų) struktūrinės ir funkcinės apibrėžčių schema. Tokiu būdu galėtų būti garantuotas Vyriausybės veiklos tikslingumas bei pagaliau įvykdyta gili ir esminė valstybės valdymo reforma. Vyriausybės veikimą apribojus tik pačiomis būtiniausiomis administracinėmis savireguliacijos normomis, būtų pagaliau įveiktas iki šiol klestintis subjektyvizmas ir voliuntarizmas pačiame valstybės administraciniame sutvarkyme, nustatyta būtiniausioji vyriausybės veiklos apimtis, o tuo pagrindu optimizuota ir kitų valstybės valdymo grandžių (Seimo, apskričių, savivaldybių) veikla.

Devynios valstybės ministerijos yra tiesiog žmogaus prigimties mums nusistatyti užduota tvarka, todėl jų gausinimas tegali būti laikomas tik nukrypimais ir gerovės kai kam kūrimu, gausinant valstybės biurokratiją.

Toliau – kiekvienos ministerijos paskirčių aprašymas nurodant ir jų padalinių funkcijas.

I. **PLĖTROS MINISTERIJA.** Jos paskirtis – reguliuoti nacijos veiksmus kuriant sąlygas populiacijos tęstinumui, garantuoti visuomenės gyvybingumą bei konkurencingumą.

1. Suvokti, kaip plėtosis pasaulis įvairiose ateityje, suprasti, kokie veiksmai pasaulio procesų kontekste reikalingi nacijai išlaikyti ir sustiprinti turi geostrategijos padalinys. Jo rekomendacijos vyriausybės veiklai turėtų būti paremtos nevyriausybinių Lietuvių instituto tyrimais.

2. Suprasti, kaip turi gyventi ir elgtis žmonės, ką turi daryti valdžia, kad lietuvių populiacija turėtų fizinį tęstinumą ir kultūrinį tapatumą, gyvendama tiek savo žemėje, tiek emigracijoje, turi rūpintis etninės plėtos padalinys. Svarbiausias šio darbo pagalbininkas – Pasaulio lietuvių bendruomenė su savo padaliniais ir institucijomis.

3. Tautinių mažumų reikalų padalinys etninio tęstinumo ir tapatumo problemų sprendimu turi užsiimti kartu su Lietuvoje gyvenančių tautinių bendrijų vadovybėmis.

4. Regioninės specifikos problemomis kaip klausimų kompleksais turėtų užsiimti regioninių klausimų padalinys. Jis galėtų remtis nevyriausybine Nacionaline regioninių problemų taryba.

5. Kultūra kaip dvasinė tautos gyvenimo aplinka turi užsiimti kultūros reikalų padalinys. Kultūros procesų savivalda turi būti atiduota Nacionalinei kultūros tarybai.

6. Aplinkos padalinys rūpinasi nacijos plėtrai būtinos erdvės racionaliausiai panaudojimu ir sutvarkymu, daug dėmesio skiriant žmogaus veiklos kompleksiniam gamtosauginiam reglamentavimui ir saugotinių teritorijų apsaugai.

II. **SVEIKATOS MINISTERIJA.** Jos paskirtis reguliuoti nacijos veiksmus saugant žmonių gyvenimo fizines ir psichines galimybes.

1. Fizinės kultūros padalinys yra sportinio gyvenimo būdo organizatorius. Sporto reikalų tvarkymu užsiima Nacionalinė sporto taryba, kuri yra nevyriausybinių organizacija.

2. Turizmo padalinys keliones po Lietuvą ir užsienius traktuoja kaip psichologinių negalių prevenciją ir sveiko gyvenimo būdo įtvirtinimą.

3. Medicinos padaliniai koordinuoja susirgimų įveikos sistemos darbus.

4. Socialinės saugos padaliniai užsiima neįgaliųjų, invalidų ir senų bei nusenusių žmonių pragyvenimo minimumo, globos ir priežiūros negalios atvejais organizavimu.

III. **ŠVIETIMO MINISTERIJA.** Jos paskirtis – nacijos intelektualinio potencialo reprodukovimas ir gausinimas.

1. Mokslo padalinys užsiima visuomenės plėtros poreikiams būtinų mokslo šakų ugdymo projektavimu. Realiai mokslo šakų ugdymo klausimus sprendžia Nacionalinė mokslo taryba.
2. Bendrojo lavinimo padalinys koordinuoja nacijos pastangas suteikti būtiną privalomą išsilavinimą kiekvienam žmogui.
3. Profesinio lavinimo padalinys gamybinių kvalifikacijų įsigijimo pastangas.
4. Aukštasis išsilavinimas projektuojamas pagal du parametrus – asmenų poreikį tokį išsilavinimą įsigyti ir visuomenės poreikį tą potencialą panaudoti.
5. Persikvalifikavimo sistema yra bandymų įveikti aukštąjį ir specialųjį išsilavinimą turinčių žmonių bedarbystę arba netikslingą intelektualinio potencialo panaudojimą valstybinę pastanga.

IV. **KOMUNIKACIJOS MINISTERIJA.** Institucijos paskirtis yra garantuoti nacionalinę idealiojo (informacijos) ir materialiojo (resursai) potencialo apyvartą, turinčią tapti grynu kapitalu (pinigais).

1. Žiniasklaidos padalinys numato valstybinio VIP sektoriaus projektavimą. Jo veikimo priežiūrą atlieka Nacionalinė VIP taryba.
2. Informatikos padalinys užsiima informacijos sistemos technologijų plėtotės strategija ir taktika.
3. Telekomunikacijų padalinys koordinuoja modernių ryšių sistemų perėmimą ir pritaikymą informacijos apyvartos spartinimui.
4. Ryšių sistemų padalinys užsiima kitų ryšių sistemų reguliavimo klausimais (telefonas, telegrafas ir kt.)
5. Transportas (autotransportas, geležinkelių, oro, jūrų transportas) reguliuojamas kaip nacionalinis komunikacijų tinklas, garantuojantis materialinių resursų apyvartą ir žmonių fizinį komunikavimą (susisiekimą). Pagal reikalą kuriamos šakų kontrolės nevyriausybinės nacionalinės tarybos.

V. **ŪKIO MINISTERIJA.** Jo paskirtis reguliuoti nacijos pastangas pasigaminti būtiniausius pragyvenimo produktus arba prekes mainams, garantuoti minimalų visuomenės reikmėms būtiną valstybės biudžetą.

1. Energetika besirūpinančio padalinio paskirtis yra garantuoti nepriklausomo nuo kitų nacionalinių ūkių energijos šaltinio(ų) pilnavertį funkcionavimą tokia apimtimi, kad Lietuva bet koku atveju būtų gamybiškai pajėgi šalis.
2. Pramonės reikalus kuruojanti institucija rūpinasi visa tiek stambiojo, tiek smulkiąjo (imtinai iki amatų) gamybinio verslo sfera. Stambųjį verslą ir vidutinį bei smulkųjį kuruoja specialūs padaliniai, kurių paskirtis - ministerijos rėmuose spręsti konkurencingumo palaikymo klausimus.
3. Žemės ūkio padalinys užsiima žemės ūkio produktų prekinės produkcijos gamybos klausimais, t.y. ūkininkų problemų sprendimo koordinavimu.
4. Prekybos padalinys sprendžia vidaus ir užsienio rinkoms tinkamų nacionalinės produkcijos kategorijų formavimu bei jų realizavimu užsienio rinkose.

VI. **FINANSŲ MINISTERIJA.** Jo paskirtis – nacionalinės valiutos galios prielaidų kūrimo ir palaikymo taktika ir strategija, fiskalinės ir monetarinės politikos formavimas, finansų sistemos veikimo koordinavimas, mokesčių politika ir jos vykdymas bei bankų veiklos priežiūra.

VII. **TEISINGUMO MINISTERIJA.** Jo paskirtis – sukurti efektyvią visuomeninio teisingumo ir asmeninio gyvenimo teisėtumo įgyvendinimo sistemą bei jos funkcionavimą.

1. Teismų sistema, teisenos tvarką, kodeksų korpusą sutvarkius teisėtumo stiprinimas priklausys nuo teisėjų asmeninės kokybės (profesinės ir moralinės) ugdymo.
2. Teisingumo reikalų represinis aparatas – tai policija su visa tam reikalui pertvarkyta struktūra ir funkcijomis. Tai esminės reformos sfera.
3. Prevencinė veikla – valstybinių ir visuomeninių veiksmų sistema, kurią dar reikia sukurti.

VIII. **SAUGUMO MINISTERIJA.** Ministerijos paskirtis – fizinės mūsų valstybės institutų veiksenos ir visuomenės narių saugumo užtikrinimas.

1. Savigynos institucija turi suvesti į sistemą nacionalinio saugumo tiek taikos, tiek konflikto sąlygomis garantavimą visuomenės jėgomis, kiek šitai fiziškai ir dvasiškai yra pajėgi daryti pati visuomenė.
2. Kariuomenės instituciją kuruojantis padalinys privalo garantuoti valstybės gynybos pajėgų parengtumą diferencijuotai apmokant gynybos visuomenę, deramu lygiu laikant kariuomenę (tiek dalyvavimo kolektyvinėse gynybos struktūrose ir jos rengiamose akcijose, tiek – ypatingai – pasipriešinimo agresijai atveju) ir kitas su nacionaliniu saugumu susijusias aktyviai gynybai dirbančias struktūras.
3. Saugumą kuruojantis padalinys rūpinasi – viena vertus – visuomenės saugumo vidaus problemų sprendimu, kita – žmogaus ir piliečio teisių gynimu.
4. Žvalgybos reikalų kuravimas yra specialaus reglamento klausimas.

IX. **UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA.** Ministerijos paskirtis yra koordinuoti Lietuvos pastangas įsitvirtinti pasaulyje ir garantuoti nacionalinių interesų įgyvendinimą.

1. Europos integracijos padalinys reguliuoja visus Lietuvos jungimosi į Europos Sąjungą aspektus.
2. Užsienio rinkų padalinio paskirtis – intensyvi (iki agresyvumo) Lietuvos gamybos (ypač žemės ūkio) produktų pardavimo rinkų paieška.
3. Diplomatinės tarnybos veiksmų koordinavimas – specialus reglamento klausimas.
4. Geopolitikos padalinys konstruoja Lietuvos einamąją realybę atitinkančią geostrateginių nuostatų realizavimo taktiką.

Šis ministerijų ir jų padalinių paskirčių aprašymas yra pagrindas tolesniam darbui. Diskusijos turi išryškinti ministerijų padalinių išplėtojimo arba sumažinimo būtinumą, pervardinimą arba funkcijų patikslinimą. Tačiau ministerijų skaičiaus ir krypties apibrėžtys iš principo išlaikytinos.